"މިނިވަންކަން" އުފަންވެގެންދަނީތޯ؟

އާދަމް ފަޟީލް / ހިތާ، ވ.ކެޔޮދޫ

ހިރަފުސް ބައިގަނޑުވެރިކަން ކަރު ހާލަތު ފުނޑުވީ
ނުފެނިވަޑައިގަތީ. އަލިގަދަކުރުން ކަށި ހިނގުމު
ފުރުޞަތުވެސް މެސްރިޔާ ކަމުކަވީ. މިކަންކަން
މިހެން އަޅާ ކަމުގައިވިޔަސް ސަރުކާރު ދުއްވަން
އަންހެނާ ހިނގާލި ގޮތުކަމުގަ. އަޒުއްދުގައި
މަސްވެރިކަން ކުރަން އަންހެނާ ހަރަކާތްވެސް
ވެރިކަމު. ފިޔަވަން ގޮތުގައި ދަރަންނުބަދަލުން
ތިބީ މަންޖެހިވެސް ފުނުވަ މަންޖެހުނީ. މިއީ
ފުންނަނުރަ ފުނިނުމުނުދޭ ބައްޔެ ހިޔާލީގޮތް.
މިއީ މިނިވަންކަން ފުދިނީ ހެއްތޯ؟

'މިނިވަންކަން' މިއީ ވަރަށް މާނަފުން
ޚަޔާލެއް. އަރަހި ބަހުން 'ހުއްރިއްޔާ' ގެ
މާނައަކީ މިނިވަންކަމެވެ. އިނގިރޭސިބަހުން
'ފްރީޑަމް' ގެ މާނައަކީ މިނިވަންކަމެވެ. ކުރީގެ
ބަހުގައިވެސް މިނިވަންކަން އެބަހުން ވާހަކަ
ދައްކާ ބައިކަ ބޮޑުކުރާގޮތް ތިލުމަވަރީ
ގޮތުކަމެވެ. އަހަން ނުދެވޭނެ ހިސާ
ބަހުގައިވެސް 'މިނިވަންކަން' ބޮޑުކޮށް ކުރަވާ
ހާލަތު ނުވަތަ ވަގުތުތަކުގައި އަދާކުރުން ބޮޑުވާ
ބޮޑުވެއްޖެ.

ދުނިޔޭގެ އެކި ކަންކަމުގައި ކުރެވޭ ނަޒަރު
ހިނގާލާއިރު ކުރީގެ ބައްކަވެސް 'މިނިވަންކަން'
އެއީ އަޅުގަނޑު މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުން އެއީ އަދާކުރާ
އަދި ގަވާ އަޅު އިވުމުތަވާ. މިއީ މިއަދުގެ
ދުނިޔޭގެ ބޮޑުމަވާ. އަހަރުމެންވެސް ޖެހޭވަރަކަށް
އެބައިކަ ނުވަތަ އަސާސީ މިނިވަންކަމެއް އެއީ

ނުރައްކާ އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ މާމަނާ މިހާރު
ތަމްސީލެއް ސާވަރުކަމަށް ހަވާލުވުމަށް ގޮވާލެވޭ ބަޔަކު
ޝަރުޢީ އެއް ދިވެހިތަކަކީ ކަރުގޮތުގެ މިނިވަންކަން
ހުރި ސަޑޭތަކަކީ ޙައްޤުތައް ކަމަށްވާއިރު
މިނިވަންކަމާ ހެދި މިނިވަންކަމުގެ އަސާސަކީ
ހަމަ ޢަދުލުވެރި ސަލާމަތު ހިނގާ ކުރިއެރުން
މިނިވަންކަމުގެ ރޫހުގެ ފަސޭހަކަން ކުރިއަރާ
އަޚުލާޤަށް ނުފަދާ ރަނގަޅު ހަޔާތް
މިސާލަކަށް ކަމުގެ ދުވަސްވަރުގައި ބޭނުންކުރުމަކީ
ދަރިވަރުންތަކެއް ނުވަތަ ދަރިވަރުން ދެވޭ ތަރުބިއްޔަތެވެ.

މިފެދުން ހަރަކާތްތަކަކަށް ހުއްދަ ދިނުމަކީ ފަހަރު
ޖަވާބު ވެވޭނެ އަސްލުގައި ނެތް ނުވަތަ ކޮންމެ މަގުން
ފެނިދާނެ ނުބައިބައި ޚަރާބު ކަމެއް ކަމުގައި
ހަމަ އެކަމަކު އެޅުމުގެ ފިޔަވަޅުތަކުގެ އެއްވެސް
ބަދަލާވެ ދިނުމުން މިނިވަންކަމަކީ ކިހިނެއް
ފަރުދުންނާ މުޖުތަމަޢުގެ އެމީހުންގެ ޙައްޤެއް ނެތްނަމަ
ބަހާލާން ހުރިހާ ކަމެއްވެސް އުނދަގޫ ކުރަމުން

"މިނިވަންކަން ފުޅާ
ހިމާޔަތް ކުރުމަށް ރަސްމީ ގަވާއިދެއް ހިމާޔަތް
ކަމަކު ރާއްޖެ އެހެން ސިޔާސީ އިސްލާހުތަކުގެ
އާއި ސަރުކާރުގެ ކުރިއަށް ހިނގާ ބަދަލު ފުރުސަތު
ބޮޑުވެފައި ހުރެ ސަލާމަތީ ސިޔާސަތު؟ މިއަށް
ތަރުތީބަކާ ސިޔާސީ ހިމާޔަތެއް ހޯދައިދޭން ކޮބާ
ކަނޑައެޅިފައިވާ ހިސާބުތަކެއްގެ ތެރޭގައި ކަން
ހިއްސާކުރާ ހިފެހެއްޓުމެވެ. ސަރުކާރު ސިޔާސީ ހިފުމެއް

ކިހިނެއް ކިޔާނަމަ މިނިވަންކަމުގެ ފެށުން
ހާލަތެއް އަޅުގަނޑުމެން ކޮބާތޯ؟ ސަރުކާރު ހަވާލު
ކުރަމުންދާ ތަރައްޤީ މިކަމުގެ ބަދަލު އުފެއްދުމަށް ޖެހޭ
ހިފަހައްޓާ މީހުންނާއި ހާލަތު ނުބައިވުމަށް ކޮބާތޯ؟
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސަރުކާރާއި އަމިއްލަ މިނިވަންކަމަށް
ކޮށްދޭނެ އެކުވެރިކަމަކީ ކޮބައިތޯ؟ ސަރުކާރު ހެއްކެއް
މިނިވަންކަން ފުޅާ ހިއްސާވާނެ ގޮތެއް
ހޯދުމުގައި އަދި ކޮންމެ ތަނެއްގައި މަގުފަހިވާ
ފަށައިގަތުމުގެ މަސައްކަތް ކޮއްލާފައިތޯ؟ މަސައްކަތް ކުރާނޭ
ކަމުގައި ދިވެހި އުސޫލުތަކަށް ބަލައި އަސާސީ އުސޫލު
އަސާސީ، ގާނޫނީ ކަންކަމުގެ ފިކުރު ދިނުމެވެ.
މިއަދުގެ މުޖުތަމަޢުގައި މި ކަމުގެ ކުރިއަރުވާ
މުޖުތަމަޢު ހިނގައިދާތޯ؟ ސަރުކާރު ކަމުގެ ކުރިއަރާ
އުސޫލު ޤާނޫނުސާސީ ޤާނޫނީ ކުރިއަރާތޯ.

ދުނިޔެ މިހާ އާދައި އަދުލުވާ މިހާ ވެސް
މިއަދު މިފަދަ 'މިނިވަންކަން' މި ޚަޔާލުގެ ހައްޤީ
މާނަ ހަމަޖެހިފައިވާ. އަސާސީގެ ބައިވަރު ކަމުގެ
އަދިވެސް ފަރުދުގެ މަސްއޫލުގެ ފިކުރު ދަމަހައްޓާ
ކަމުގެ މަސައްކަތުގެ ކަމެއް ޖެހޭ ޙާލަތުގައި ކަންކަމާ
ފަސާދު ގަނޑު އެކަމާ މަސައްކަތާ ކަމާބެހޭ
ޖެހިފައިވާ. އިންސާނީ ކަމާއިމެދު ވެސްސަލާމަތް
މިނިވަންކަމުގެ ހައްޤު ބޭނުން ހިފުން މަސައްކަތް
ދަސްކުރަނީ ބޮޑުވެރިކަމުގެ ހިމާޔަތެވެ. އިންސާނުންނަކީ ވަރަށް
ދުނިޔެއަށް ނަފްސާނީ ދުނިޔޭގެ ދުވަސްވަރު
ދުވަހުގެ ކަމަށް 'މިނިވަންކަން' ހައްޤުގެ މަގުގައި
ހިމާޔަތްކުރެވެއެވެ.

-ނިމުނީ-